

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

BARQAROR MOLIYA

FANI BO'YICHA

SILLABUSI

Magistratura bo'limi uchun

Bilim sohasi: 400 000 - Biznes, boshqaruv va huquq

Ta'lim sohasi: 410 000 - Biznes va boshqaruv

Magistratura mutaxassisligi: 70410501- Moliya

Samarqand – 2023

Modul / FAN SILLABUSI
Magistratura bo'limi uchun
70410501- Moliya mutaxassisligi

Fan nomi:	Barqaror moliya
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	BAM1205
Yil:	1
Semestr:	2
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestriga ajratilgan soatlar:	150
Ma'ruza	30
Amaliy mashg'ulotlar	30
Laboratoriya mashg'ulotlar	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	90
Kredit miqdori	5
Baholash shakli:	Test
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

FMI	“Barqaror moliya” fanini o'qitish maqsad magistraturada ta'lim olayotganlarni mamlakatni ijtimoiy – iqtisodiy rivojlanishini ta'minlanishida o'z hissasini qo'shadigan malakali iqtisodchi mutaxassislarni yetishtirish, shu o'rinda iqtisodchi mutaxassislar bo'lib yetishadigan, davlat moliyasini rejalashtirish istiqbollari, moliya siyosatining strategik va taktik vazifalari haqida nazariy bilimlar berish, ularda davlatning hozirgi davrdagi moliya siyosatining asosiy yo'nalishlari bo'yicha ko'nikmalar hosil qilish ushbu fanning asosiy maqsadini tashkil etadi.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1	Moliya FINASC06
2	Moliyaviy risklar nazariyasi FINRIS06
3	Moliyaviy nazorat FINCON08
4	Moliyaviy risklarni boshqarish FIRIMAN04

Ta'lim natijalari (TN)

Bilimlar jixatidan:	
TN1	Barqaror moliya strategiyasining ijtimoiy – iqtisodiy mohiyatini o'rganish;
TN2	Moliya siyosatining strategik va taktik vazifalarini o'rganish;
TN3	Moliyaviy rejalashtirish va istiqbolashtirish usullari va tamoyilari, ularni boshqarish asoslarini o'rganish;
TN4	Moliya strategiyasini ishlab chiqishni rivojlangan mamlakatlar tajribasidan o'rganish shular jumlasidandir.
TN5	Moliya strategiyasining ijtimoiy – iqtisodiy mohiyatini o'rganish.
Ko'nikma jixatidan:	
TN6	Yangi O'zbekiston sharoitida moliya strategiyasini O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishda va istiqbolini belgilashda tutgan o'rni;
TN7	moliyaviy siyosatning mazmun, mohiyati va moliyaviy siyosatning turlari;
TN8	moliyaviy siyosat va xujalik sub'ektlari faoliyatini tartibga solishning soliqsiz usullari;
TN9	iqtisodiyotni tartibga solishda hisob-kitob va korxona moliyaviy strategiyasining ahamiyati;
TN10	soliq solish og'irligi tushunchasining mazmuni va soliq og'irligini mukammallashtirish yullari;
TN11	soliq og'irligining moliya-xo'jalik faoliyatiga ta'siri va uning xolatini belgilovchi omillar taxlili;
TN12	O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotini moliyaviy barqarorlashtirish strategiyasi to'g'risida ko'nikmaga ega buladi.

Fan mazmuni		Soat
Mashg'ulotlar shakli: Ma'ruza(M)		
M1	“Barqaror moliya” fanining predmeti va mazmuni	2
M2	Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi iqtisodiyotni rivojlantirish va istiqbolini belgilashda tutgan o'rni.	4
M3	Moliyaviy siyosatning mazmun, mohiyati va moliyaviy siyosatning turlari	4
M4	Barqaror moliyaviy siyosat va xujalik sub'ektlari faoliyatini tartibga solishning soliqsiz usullari	2
M5	Barqaror soliq siyosati va korxonalarning byudjet bilan aloqalarini tartibga solish.	2
M6	Barqaror soliq solish og'irligi tushunasining mazmuni va soliq og'irligini mukammallashtirish yullari	2
M7	Davlatning byudjet siyosati va soliq og'irligini pasaytirishning zarurligi, vazifalari va O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisga	2

	murojaatnomasi mazmun mohiyati.	
M8	Byudjet siyosati va iqtisodiyotni byudjet orqali tartibga solish	2
M9	Byudjet va pul-kredit siyosati va valyuta tizimini liberallashtirishning ahamiyati	2
M10	O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotini moliyaviy barqarorlashtirish	2
M11	Davlat moliyasini boshqarish strategiyasi	2
M12	Korxonalar faoliyatida zamonaviy strategiyalardan foydalanish samaradorligi	2
M13	Xozirgi zamon moliyaviy siyosatining strategik muammolari	2
	Jami	30
Mashg'ulotlar shakli: Amaliy mashg'ulot (A)		
A1	"Barqaror moliya" fanining predmeti va mazmuni	2
A2	Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi iqtisodiyotni rivojlantirish va istiqbolini belgilashda tutgan o'rni.	4
A3	Moliyaviy siyosatning mazmun, moxiyati va moliyaviy siyosatning turlari	4
A4	Barqaror moliyaviy siyosat va xujalik sub'ektlari faoliyatini tartibga solishning soliqsiz usullari	2
A5	Barqaror soliq siyosati va korxonalarning byudjet bilan aloqalarini tartibga solish.	2
A6	Barqaror soliq solish og'irligi tushunasining mazmuni va soliq og'irligini mukammallashtirish yullari	4
A7	Davlatning byudjet siyosati va soliq og'irligini pasaytirishning zarurligi, vazifalari va O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisga murojaatnomasi mazmun mohiyati.	2
A8	Byudjet siyosati va iqtisodiyotni byudjet orqali tartibga solish	2
A9	Byudjet va pul-kredit siyosati va valyuta tizimini liberallashtirishning ahamiyati	2
A10	O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotini moliyaviy barqarorlashtirish	2
A11	Davlat moliyasini boshqarish strategiyasi	2
A12	Korxonalar faoliyatida zamonaviy strategiyalardan foydalanish samaradorligi	2
A13	Xozirgi zamon moliyaviy siyosatining strategik muammolari	2
	Jami	30

Ajratil-

№	Mustaqil ta'lim (MT)	gan soat
MT1	Iqtisodiyotni rivojlantirish va liberallashtirish hamda ijtimoiy sohani rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari;	4
MT2	Moliyaviy siyosatning mazmun, moxiyati va moliyaviy siyosatning turlari;	6
MT3	Bozor iqtisodiyoti sharoitida moliya siyosat va moliyaviy tartibga solish;	4
MT4	Korxona moliyaviy siyosati va uni takomillashtirish;	4
MT5	Moliyaviy siyosat va xujalik sub'ektlari faoliyatini tartibga solishning soliqsiz usullari;	6
MT6	Soliq siyosati va korxonalarning byudjet bilan aloqalarini tartibga solish;	6
MT7	Mustaqil soliq siyosati – soliq tizimining muhim tarkibi sifatida;	6
MT8	O'zbekiston Respublikasi soliq siyosatining asosiy yo'nalishlari;	6
MT9	Korxonalar daromadidan va mulkidan soliq hamda byudjetdan tashkari tulovlar tizimi;	6
MT10	O'zbekiston Respublikasi soliq siyosatini takomillashtirish yo'llari;	6
MT11	Soliq og'irligining korxonaning moliyaviy xujalik faoliyatiga ta'siri taxlili;	6
MT12	Soliq og'irligini pasaytirish yuzasidan rivojlangan davlatlar ijobiy tajribalari tahlili;	6
MT13	Soliq yukini mukammallashtirishda byudjet siyosatining mutanosibligini ta'minlash;	6
MT14	O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisga murojaatnomasi mazmun mohiyati;	4
MT15	Soliq og'irligini pasaytirish yuzasidan rivojlangan davlatlar ijobiy tajribalari tahlili;	4
MT16	Byudjet va pul-kredit siyosati va valyuta tizimini libirallashtirishning ahamiyati;	4
MT17	O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotini moliyaviy barqarorlashtirish	6
	JAMI:	90

Asosiy adabiyotlar

1	O'zbekiston Respublikasi Byudjet Kodeksi: Rasmiy nashr - O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi. - T.: "Adolat", 2015 y -304 b.
2	Malikov T., Olimjonov O. Moliya. Darslik. T.: —Iqtisod-Moliya, 2019. - 920 b.
3	Vahobov A.V., Malikov T.S. Moliya. Darslik. Toshkent: "Noshir", 2012 y. 712 b.
4	O'zbekiston Respublikasida byudjet tizimi va jarayoni: o'quv qo'llanma / - O.G'aybullayev, U.O'roqov. - T.:Bartria press, 2015. - 168 b.
5	J.R.Zaynalov, D.X.Asanova, T.B.Imomqulov Xalqaro moliya munosabatlari. Darslik - T.: "Iqtisod-moliya", 2020. - 688 b.
6	J.R.Zaynalov, E.N.Xodjayev, B.Sh.Xusanov, N.X.Ro'zibayeva va boshqalar; Investitsiya: Darslik -T.: "Iqtisod-moliya", 2020. - 316 b.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1	Elmirzayev S. Korporativ moliya / -T.: "Sano-standart", 2015.- 256 b.
2	Zaynalov J.R., Aliyeva S.S., Axrorov Z.O. va boshqalar. "Soliq va soliqqa tortish" o'quv qo'llanma Samarqand.: "Zarafshon", 2019 y.-420 b
3	Zaynalov J.R., Aliyeva S.S., Axrorov Z.O. va boshqalar. "Moliya: Korxonalar moliyasi" Darslik, T.: "IQTISOD-MOLIYA", 2018 y.-268 b
4	X.Асатуллаев, Б.Турсунов, А.Маманазаров. Корхоналарни ривожлантириш стратегияси. (Маърузалар матни).- Т.: 2019, 520 бет.
Internet saytlari:	
1	www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi Hukumati sayti;
2	www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi portali;
3	www.stat.uz – O'zbekiston Respublikasi Statistika qo'mitasi.
4	www.soliq.uz - O'zbekiston Respublikasi Davlat Soliq qo'mitasi rasmiy sayti.
5	www.openbudget.uz - O'zbekiston Respublikasi —Ochiq byudjet portali.
6	www.sciencedirect.com - Xalqaro ilmiy ma'lumotlar bazasi.

Magistrning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a)5 baxo olish uchun magistrning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- >fanning mohiyati va mazmunini tiliq yorita olsa;
- >fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yul quymasa;
- >fan buyicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bulsa;
- >fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- >berilgan savollarga aniq va lunda javob bera olsa;
- >konspektga puxta tayyorlangan bulsa;
- >mustaqil topshiriqlarni tiliq va aniq bajargan bulsa;

>fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni tiliq uzlashtirgan bulsa.

b)4 baxo olish uchun magistrning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- >fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yul quymasa;
- >fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bulsa;
- >fan buyicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirisida bajarsa;
- >fan buyicha berilgan savollarga gugri javob bera olsa;
- >fan buyicha konspektini puxta shakllantirgan bulsa;
- >fan buyicha mustaqil topshiriqlarni tiliq bajargan bulsa;
- >fanga tegishli konunlar va boshqa me'yoriy hujjatlarni uzlashtirgan bulsa.

v)3 baxo olish uchun magistrning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- >fan haqida umumiy tushunchaga ega bulsa;
- >fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yul quyilsa;
- >bayon qilish ravon bulmasa;
- >fan buyicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- >fan buyicha matn puxta shakllantirilmagan bulsa.

g)quyidagi hollarda magistrning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baxolanishi mumkin:

- >U fan buyicha mashgulotlarga tayorgarlik kurilmagan bulsa;
- >fan buyicha mashgulotlarga doir xech qanday tasavvurga ega bulmasa;
- >U fan buyicha matnlarni boshqalardan kuchirib olganligi sezilib tursa;
- >fan buyicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yul quyilgan bulsa;
- >fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- >fanni bilmasa.

Agar magistr hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi.
0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho, 70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

FAN O'QITUVCHISI TO'G'RISIDA MA'LUMOT

Muallif:	Zaynalov Jaxongir Rasulovich– SamISI, "Moliya" kafedrası mudiri professori, i.f.d.
E-mail:	DjR.50@gmail.com
Tashkilot:	Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, "Moliya" kafedrası
Taqrizchilar:	I.Salamov – SamVMI "Chorvachilikda iqtisodiy samaradorlik va buxgalteriya hisobi" kafedrası dotsenti, i.f.n.

O.X.Oqbo'tayev - Samarqand viloyat Iqtisodiyot va moliya bosh boshqarmasi boshlig'i o'rinbosari

Mazkur Sillabus institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 29 08 dagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ S-09-25/1)

Mazkur Sillabus "Moliya" kafedrasining 2024 yil 26 08 dagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan maqullangan.

O'quv-uslubiy boshqarmasi boshlig'i

I.E.Shodmonov

Magistratura bo'limi boshlig'i

SH.Sultonov

Kafedra mudiri

J.R.Zaynalov

Tuzuvchi

J.R.Zaynalov

